

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Koho, Satu

Julkaisun nimi: Kollegiaalista keskustelua ja rentoa yhdessäoloa

Julkaisuvuosi: 2023

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Koho, S. (18.4.2023). Kollegiaalista keskustelua ja rentoa yhdessäoloa. *Stiiknafuulia*.

Haettu 15.8.23 osoitteesta

<https://www.stiiknafuulia.fi/poimintoja-talvipaiviltaa-kollegiaalista-keskustelua-ja-rentoa-yhdessaoloa/>

Kollegiaalista keskustelua ja rentoa yhdessäoloa

Oli oululaisten vuoro järjestää Kirjailijayhdistysten vuotuiset Talvipäivät. Maaliskuussa pidetty tapahtuma suunnattiin erityisesti kirjailijayhdistysten ja Suomen Kirjailijaliiton jäsenille, ja esillä olivat ajankohtaiset ammattiasiat. Valtaosa ohjelmasta oli kuitenkin avointa kaikille. Kävimme seuraamassa kirjailijakeskustelua ”Kolme kysymystä kollegalle” sekä osallistuimme ”Kirjailijan henkiseen keväthuoltoon” ja Skuugi Darlings -bändin rytmittämiin iltapippaloihin.

Skuugi Darlings -bändin solisti Jyrki Mäki on Talvipäivät järjestäneen Oulun kirjailijaseuran jäsen, kuten myös basisti Petri Laukka. Bändin rumpali on Juha Seilonen. Kitaristi Jarmo Heikkinen ei valitettavasti mahtunut kuvaan. Kuva: Satu Koho.

JULKAISTU 18.4.2023

Kuten Oulun kirjailijaseuran puheenjohtaja **Antti Leikaskin** tuoreimmassa kirjoituksessaan toisaalla tässä julkaisussa toteaa, Kirjailijayhdistysten Talvipäivien monipuolista ohjelmaa kiiteltiin vuolaasti.

Tapahtuma starttasi perjantaina 25. maaliskuuta puolilta päivin Oulun BusinessAseman Telesalissa, entisessä postitalossa. Tilaisuus oli kaikille avoin.

Tervetulosanojen jälkeen yleisön eteen astuivat kirjailijat **Essi Kummu** ja **Minna Rytisalo**. Kummallakin oli kolme kysymystä toiselle.

”Mikä on suurin muutos, jonka olet joutunut kokemaan kirjailijuudessasi?” aloittaa Rytisalo.

Kysymys on niin laaja, että se poikii polveilevan ja keskustelua tuottavan vastauksen. Lopputulema tiivistettäköön niin, että tätä nykyä kirjailijan työtä ja elämää avallaan entistä enemmän näkyväksi eikä kirjaa myydä samalla tavalla kuin aikaisemmin.

Kummu sanoo olleensa hirveän kiitollinen, kun hänen esikoisteoksensa *Mania* julkaistiin 17 vuotta sitten. ”Silloin kaipasin kirjoittamisen pariin. Nykyään kaipaen kirjoittamisen parista kohti elämää eli olen alkanut diggailla elämistä entistä enemmän”, Kummu kertoo ja pyytää Rytisaloa vastaamaan samaan kysymykseen, minkä tämä itse esitti.

Seitsemän vuotta sitten *Lempi*-romaanillaan debytoinut Rytisalo sanoo, ettei mikään ole ihanampaa kuin esikoiskirjan kirjoittaminen ja viimeistely.

”Sen jälkeen tekeminen vaikeutuu. Tavoitteetkin muuttuvat ja paineet lisääntyvät. Nykyisin yritän puhua itsestäni kirjailijana”, jatkaa Rytisalo, joka kirjoitti kaksi aiempaa teostaan opettajan työn ohessa toisin kuin kolmannen, toukokuussa ilmestyvän romaaninsa.

Molemmat kirjailijat liikkuvat vastatessaan seuraavaan samaan kysymykseen: minkä hetken muistat vielä vuosienkin päästä viimeisimmän kirjan kirjoittamisesta?

Ensin vastaa Kummu: ”Olen kirjoittanut itseni toisten luokse *Alastoman lukupiirin* kohdalla, ja tällä on minulle valtava merkitys. Olen löytänyt ihmisten välille sellaista yhteyttä, joka on sanojen takana.”

Sitten Rytisalo: ”Ymmärrän, mitä olen tekemässä. Kyse on tarinoista, niiden kerronnasta ja tavoitteista.

Minna Rytisalo (vas.) ja Essi Kummu ovat kaukaisia sukulaisia, viidensii serkuksia. Kuva: Satu Koho.

Rytisalo esittää viimeisen kysymyksensä: ”Miten kohdata sieluun valahtava tyhjyys prosessin jälkeen?”

Kummu naurahtaa, että tässä on nyt kavereina se kirjailijoiden lauma, mutta että tyhjyyteen laskeutuminen on luopumista.

”Mitä syvemmin kuolemme, sitä paremmin synnymme”, hän jatkaa siteeraten ajatusta, jonka on löytänyt **Serafim Seppälän** eli munkki Serafimin paastonajan oppaasta *Tie ylösousemukseen*. Kummun viimeinen kysymys ei niinkään ole kysymys, sillä hän pyytää Rytisaloa valitsemaan yhden lauseen tämän uudesta kirjasta. Ja valinta on:

”Meidät on sillä tavalla rakennettu, että kestämmme uudet alut ja vieraat seinät ja sen, että varmuus katoaa.”

Kirjailija ja Sedona-metodin ohjaaja **Katja Törmänen** johdatti kollegoitaan irti päästämisen iloon. Oulun kirjallisuuden talolla perjantaina illan suussa järjestettyyn *Kirjailijan henkiseen keväthuoltoon* saivat osallistua ainoastaan kirjailijayhdistysten tai Suomen Kirjailijaliiton jäsenet.

”Kaikesta voi päästää irti, ihan kuin kädessä olevasta kynästä”, vakuuttaa Törmänen avatessaan lempeäksi kuvaamaansa menetelmää.

Siinä keskeistä ovat itselle osoitetut selkeät irti päästämisen kysymykset: Voisitko toivottaa tunteet tervetulleiksi? Voisitko päästää niistä irti? Päästäisitkö niistä irti? Milloin?

Voisitko päästää irti siitä ajatuksesta, että kaikki menee pieleen? Siinä yksi kysymys, jonka voit esittää itsellesi, Katja Törmänen ehdottaa. Kuva: Satu Koho.

Ennen kysymyksiä tietenkin valitaan se asia, joka aiheuttaa ikäviä tunteita.

Mikä kirjailijan ammatissa sitten hiertää, jopa ahdistaa ja heikentää toimintakykyä? Sellaisiksi todettiin muun muassa nämä: aikapula, työn silppuisuus, myynnin ja markkinoinnin vaikeus, kritiikkien puute, ymmärtämättömät lukijat ja suurten kustantamojen julkaisupolitiikka.

”Ja se rahallinen korvaus, minkä saa parin vuoden eteen tehdystä työstä. Kyllä siinä miettii, että mitä järkeä tässä hommassa on”, yksi paikalla olijoista parkaisee.

Törmäsen opastuksella tehdään konkreettinen harjoitus, jonka aikana ei pohdita eikä harhauduta ajattelemaan, vaan pääsetään negatiivisten tunteiden ylivallasta irti niin hyvin kuin se vain sillä hetkellä on mahdollista.

Myös ryypt ja roiskeet kuuluvat elämään, Törmänen muistuttaa.

”Elämä on elämätöntä elämää, jos siellä ei ole roiskeita, ja keittiö pysyy siistinä vain silloin, kun siellä ei tee mitään. Ajatelkaa tätä metodia tiskirättinä – sillä kun vähän aina pyyhkäisee, niin taas on puhdasta”, Törmänen neuvoo.

Keväthuollon jälkeen kirjallisuuden talolla oli vuorossa cocktail-tilaisuus, jonka yhteydessä kirjailija **Jouni Tossavainen** kertoi esillä olevasta valokuvanäyttelystään *Näköala Haminavuorelle*. Valokuvien lisäksi esillä oli valokuvarunoja.

Perjantai päättyi Oulun kaupungin järjestämään vastaanottoon Ympäristötalolla. Myös tämä tilaisuus oli tarkoitettu vain kirjailijayhdistysten tai Suomen Kirjailijaliiton jäsenille.

Talvipäivien lauantai alkoi kirjailijayhdistysten verkoston vuositapaamisella Telesalissa ja jatkui Oulun Teatterissa, jonka suurella näyttämöllä nähtiin rakkausdraamaa, kansankomediaa ja myyttistä fantasiaa sekoittava *Pienen hauen pyydystys*.

Esitystä seurasi kaikille avoin Romanista näyttämölle -keskustelutilaisuus suuren näyttämön lämpiössä. Keskustelua veti kirjallisuuden ja käsikirjoittamisen läänintaiteilija **Janne Rosenvall**, ja siihen osallistuivat kirjailija **Juhani Karila**, ohjaaja-dramaturgi **Janne Pellinen** sekä näyttelijät **Jaana Kahra**, **Ella Lahdenmäki** ja **Anne Syysmaa**.

Lauantai huipentui iltajuhlaan Valveen Paljetti-ravintolassa, jonne oli varta vasten laadittu herkullinen Stiiknafuulia-menu. Musiikillisesta annista vastasi **Remun** kanssa levyttänyt rokkibändi Skuugi Darlings solistinaan muusikko ja sarjakuvataiteilija **Jyrki Mäki**, tuttu myös Radiopuhelimet-yhtyeestä.

Jenny Kangasvuo (vas.), Jukka Tervo, Katariina Vuori ja Lauri Ahtinen kipusivat keskustelemaan lavalle ennen illan bändiä. Kuva: Satu Koho.

Ennen varsinaisia bileitä keskusteltiin sarjakuvataiteilija **Lauri Ahtisen** johdolla muun muassa häpeästä ja kateudesta.

Pimeät puolet -kirjallisuuskeskustelussa avautuivat kirjailijat **Jenny Kangasvuo**, **Katariina Vuori** ja **Jukka Tervo**. Tässä muutama nosto:

”Näillä kilometreillä ei hävetä enää mikään. Itseltään joutuu kuitenkin kysymään, onko tämä [kirjoittaminen] ihan paskaa”, miettii Tervo.

”En aina kehtaa sanoa, että olen kirjailija, vaan olen kertonut vanhan ammattini eli sanonut olevani fysioterapeutti”, Vuori tunnustaa.

”Olla suosittu Instagramissa on sama kuin olla rikas Monopolissa”, lohkaisee Ahtinen.

Hän paljastaa kadehtivansa **Miki Liukkosta**. ”Miki voi paneutua romaaninsa kellon ympäri, kun itselläni on lapset ja lainat...”

”Kateus kertoo siitä, mitä itseltä puuttuu. Kateus on tunnemajakka”, Kangasvuo kiteyttää.

”Tyytymättömyys on henkiinjäämistä, välttämätöntä evoluution kannalta. Emme me muuten olisi lähteneet Afrikasta”, tietää Vuori.

Oulun kirjailijaseuran puheenjohtaja Antti Leikas rokkaa, taustalla myhäilee toiminnanjohtaja Tuomo Heikkinen, joka juonsi iltajuhlan päättäneen Open mic -runotilaisuuden. Kuva: Tapani Launonen.

TEKSTI: SATU KOHO